

Less than the value of a פרוטה

פחות משה פרוטה –

OVERVIEW

The גמרא explained that the handiwork of the עבד does not become הקדש because he works each time for the value of less than a פרוטה (which cannot become הקדש [according to רש"י]). The עבד can pay off his loan piecemeal. פירש"י disagrees with תוספות and offers an alternate explanation.

פירש בקונטרס דאין הקדש חל על פחות משה פרוטה –

רש"י explains that the הקדש cannot take effect on anything which is less than the value of a פרוטה. Therefore the handiwork of the עבד (which is less than a פרוטה, each time he works) does not become הקדש.

פירש"י disagrees with תוספות:

והקשה רבינו יצחק¹ דתנן בהזהב (בבא מציעא דף נה,א) חמש פרוטות הן² –

And the ר"י asked on פרש"י, for he have learnt in a משנה in הזהב, ‘There are five פרוטות’; however according to רש"י here -

ליתני שש פרוטות הן דאין הקדש חל על פחות משה פרוטה –

The משנה should teach ‘there are six פרוטות, since (according to רש"י) the הקדש cannot take effect on a פרוטה משה. Since the משנה only mentions five this proves that חל on a פרוטה משה is not the case.

תוספות offers his explanation why the מעשה ידי of the עבד does not become הקדש:

ואומר רבינו יצחק דהכא היינו טעמא –

And the ר"י explains that here the reason the מעשה ידי do not become הקדש is because -

שאין בדעתו של מקדיש שיחול על פחות משה פרוטה³ :

It was not the intent of the מקדיש that the מעשה ידי of עבדו should take effect on less than a פרוטה משה.

SUMMARY

¹ In the תורה this question is ascribed to the ריב"ם (ר' יצחק בן מאיר).

² The משנה there states that regarding five laws the minimum requirement is a פרוטה. They are 1. The admission of a מודה במקצת must be (at least) a פרוטה, 2. שוה פרוטין requires a פרוטה, 3. מעילה בהקדש requires a פרוטה, 4. (קרבת) שוה פרוטה requires a פרוטה, and 5. Returning a stolen object requires a פרוטה.

³ See תורה"ר who adds that the master wants that the slave should be able to sustain himself comfortably.

רש"י maintains that חל on a משו"פ הקדש is not חל on a פחות משו"פ; while תוספות maintains חל on a פחות משו"פ unless the מקדיש has no intent that it should be חל on a פחות משו"פ.

THINKING IT OVER

תוספות explains that it is not the intent of the מקדיש that the הקדש should be חל on a פחות משו"פ. However the owner was עבד the hands of his מקדיש (he was not מעשה ידיו of his עבד), so what effect should his intent have; since the ידים are הקדש, then whatever he does should become הקדש (even if it is פחות משו"פ!⁴

---

⁴ See בל"י.